

REVISIÓ POUM SALOU

Programa de Participació Ciutadana

Octubre de 2021

1.- INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Salou té previst vol dur a terme un procés participatiu que permeti incorporar criteris ciutadans en el procés de revisió del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM). El POUM és un instrument d'ordenació integral del municipi que ha de permetre planificar el desenvolupament territorial del municipi i que, per tant, afecta al conjunt de la població de Salou. De fet, d'acord amb l'article 8 de la Llei d'Urbanisme (*Publicitat i participació en els processos de planejament i de gestió urbanístics*), en els processos de planejament cal garantir i fomentar els drets d'iniciativa, d'informació i de participació de la ciutadania.

Així doncs, la proposta que a continuació es presenta planteja suport extern especialitzat per tal de dissenyar, planificar i executar un procés de deliberació col·lectiva i estratègies de visualització que s'adaptin a les característiques i a les particularitats de Salou, que garanteixi el dret dels veïns i veïnes a estar informats, prendre part i ser consultats sobre un projecte municipal de notable rellevància per al municipi.

2.- CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS DEL PROCÉS

Els pilars sobre els quals es durà a terme el Programa de Participació Ciutadana (PPC) són els següents:

- **Sostenibilitat social:** El projecte plantejat es basa en la incorporació de criteris ciutadans en el procés de revisió del POUM. Es tracta de dotar aquesta política pública de la intel·ligència col·lectiva suficient per poder fer front amb èxit als principals reptes territorials de la ciutat, a partir de la participació dels principals actors polítics, tècnics, econòmics i socials de Salou.
- **Representativitat:** En general, el projecte està dirigit tant a membres i representants de les entitats i col·lectius organitzats de caràcter local, com a persones a títol individual.
- **Participació.** Apostem per metodologies participatives per les següents raons:
 - Perquè, en tant que mecanismes per escoltar les veus dels diversos actors socials, enriqueix el contingut de les decisions. No és el mateix prendre una decisió comptant amb una única opinió, per vàlida i competent que pugui ser, que escoltant les aportacions d'un ventall de persones i entitats representatives.

- Perquè aquestes eines generen creativitat i intel·ligència col·lectiva.
- Perquè la participació, en tant que mecanisme que escolta i respecta opinions diverses, és capaç de generar complicitats i, consegüentment, de millorar l'eficiència en la implementació de les polítiques.
- Perquè, en tant que mecanismes que obren un diàleg social, destaquen la dimensió pedagògica i la transparència de les decisions polítiques.
- Perquè permeten un diàleg constructiu.
- Perquè no intenten evitar el conflicte sinó gestionar-lo.

3.- OBJECTIUS I RESULTATS ESPERATS

- Obtenir un **document final que reculli de forma ordenada els acords, consensos, desacords i altres aportacions expressades pels participants**, que juntament amb els criteris tècnics i polítics definiran els continguts finals de la redacció del POUM de Salou.
- Garantir al conjunt de veïns i veïnes el seu **dret a estar informats, prendre part i ser consultats** durant el procés.
- **Comptar amb les valoracions i propostes dels ciutadans durant el procés de revisió del POUM**, per tal d'assegurar el disseny i l'execució d'un document estratègic adaptat a les necessitats reals i generals de ciutadans i ciutadanes.
- Tenir molt present la necessitat d'**evitar la frustració d'expectatives** ciutadanes deixant clars els límits de la participació durant el procés, i assegurant l'avaluació del mateix, així com el retorn de resultats als participants.
- Oferir suport per tal de dissenyar accions de difusió que **ofereixin informacions clares i entenedores**, que facilitin la comprensió del projecte i la participació de la societat civil del municipi.

4.- ESTRUCTURA ORGÀNICA

La voluntat de garantir l'eficiència del procés participatiu que es presenta en aquets proposta justifica que, des d'un bon inici, es plantegi la creació d'una estructura orgànica específica que haurà de permetre un desenvolupament òptim de la iniciativa participativa. Es preveu que la creació de l'esmentada estructura organitzativa garanteixi:

- Adaptació al context municipal.
- Realisme.
- Transparència.
- Operativitat.
- Intel·ligència.
- Transversalitat.

El procés participatiu comptarà amb el següent òrgan:

Grup Promotor del Programa de Participació

Espai transversal intern que s'encarregarà de garantir el desenvolupament del Programa de Participació de forma adaptada a les característiques i el context de Salou. Ha de ser una comissió formada per un nombre reduït de persones (representant/s tècnic/s i polític/s de l'Ajuntament + representant/s equip de suport en la redacció del POUM + representant d'equip extern de participació ciutadana).

Les característiques principals d'aquesta comissió són: capacitat decisiva, coneixement de l'entorn, capacitat tècnica i influència social. Aquest òrgan permetrà concretar els àmbits de debat ciutadà, estructurar les accions de difusió, definir mecanismes per incorporar valoracions, establir relacions entre diferents tipologies d'actors relacionats amb el procés participatiu, i assegurar la incorporació efectiva dels criteris ciutadans als treballs de revisió del POUM.

5.- FASES I MÈTODES DEL PROCÉS

Aquest procés participatiu preveu adaptar-se a les cinc grans fases establertes per vehicular el projecte de revisió del planejament urbanístic:

- 1) FASE PRELIMINAR: Definició i planificació exhaustiva del Programa de Participació Ciutadana
- 2) FASE INFORMATIVA I PARTICIPATIVA PRÈVIA A L'APROVACIÓ DE L'AVANÇ DEL POUM; Informació i recollida de criteris generals
- 3) FASE DELIBERATIVA POSTERIOR A L'APROVACIÓ DE L'AVANÇ DEL POUM: Valoració d'alternatives de planejament
- 4) APROVACIÓ INICIAL DEL POUM: Informe final del Programa de Participació Ciutadana i retorn

NOTA IMPORTANT:

El Programa de Participació Ciutadana finalitzarà en el moment anterior a l'aprovació inicial del POUM. La fase posterior (aprovació provisional) obre canals de participació individual mitjançant la possibilitat de presentar al·legacions (que gestionarà l'Ajuntament), i no es preveu cap acció participativa de caràcter col·lectiu durant aquesta fase.

FASE 1 – Definició i planificació procés

Abans d'endegar un procés de participació ciutadana com el que ens ocupa és imprescindible establir unes mínimes regles de joc. És a dir, concretar i definir els aspectes que estructuraran i guiaran el procés. En aquesta primera fase de planificació caldrà definir els objectius de la participació ciutadana i concretar de forma exhaustiva els continguts del planejament que es posaran a debat.

Objectius:

- Concretar de forma exhaustiva els àmbits de debat i els temes del POUM que seran objecte de deliberació.
- Definir els objectius i establir els límits participatius de cadascun dels temes que es posaran a debat. Per no generar falses expectatives esdevé clau establir els límits de la participació, definint què es posa a debat i perquè.
- Estructurar els continguts de debat i la metodologia dels espais i canals de participació.
- Iniciar en el procés d'informació i difusió del projecte a la ciutadania.

Accions:

- **Creació i reunió 1 amb el Grup Promotor** del Programa de Participació Ciutadana del POUM (representant/s tècnic i polític de l'Ajuntament + representants equip extern de suport en la redacció del POUM + representant d'equip extern de participació ciutadana).
- **Suport extern per a la redacció, disseny i elaboració de continguts d'un apartat al web municipal** per tal de presentar tota la informació sobre el procés, i permetre a la ciutadania estar-ne informada. Els continguts informatius també es podran aprofitar per ser difosos a través **d'altres canals informatius**, com cartes per fer bustiatge, per exemple (*la creació de l'apartat web, i la posada en marxa d'altres canals informatius aniran a càrrec de l'Ajuntament*).
- **Planificació exhaustiva de les fases posteriors** (accions informatives i participatives)

FASE 2 – Informació i recollida de criteris generals

Qualsevol procés participatiu requereix la necessitat de garantir el dret de la ciutadania a estar informada: a) sobre l'organització del procés i b) sobre els objectius del projecte i els àmbits de debat.

En aquest sentit esdevé imprescindible promoure accions d'informació i comunicació per donar coneixement suficient del Programa de Participació Ciutadana. Alhora, vista la transcendència i transversalitat del projecte, també cal informar al personal municipal.

Objectius:

- **INFORMACIÓ INTERNA:** Informar internament (personal de l'ajuntament) sobre el procés i els seus objectius. La transcendència del projecte requereix de comunicar al conjunt de la corporació sobre el seu desenvolupament i característiques.
- **GARANTIR EL DRET DELS CIUTADANS A ESTAR INFORMATS I A PRENDRE PART:** Desenvolupament d'actuacions comunicatives per tal d'Informar a la ciutadana sobre els objectius del projecte i el procés de participació (sessió informativa presencial, apartat al web municipal, bustiatge, xarxes socials, etc.)
- **GARANTIR EL DRET DELS CIUTADANS A SER CONSULTATS:** Un cop informada, cal garantir el dret de la ciutadania a participar en el desenvolupament del projecte de revisió del POUM. En un primer moment, mitjançant la recollida de criteris ciutadans que hauran de complementar els criteris tècnics i polítics en les tasques de redacció de l'Avanç del planejament. (prenent com a punt de partida el document de criteris i objectius derivat de les anàlisis diagnòstiques)

Accions:

- **Reunió 2 amb el Grup Promotor** del Programa de Participació Ciutadana del POUM. (definició dels continguts informatius sobre el projecte -sessió informativa, mailing intern, continguts web i escrit informatiu, etc.)
- **Assemblea Informativa 1. Sessió informativa oberta a tota la ciutadania.** L'objectiu de la sessió seria donar el tret de sortida públic al Programa de Participació Ciutadana mitjançant una jornada on exposar: què és un POUM i perquè cal revisar-lo, síntesi de resultats dels estudis previs / criteris i objectius i exposició del Programa de Participació Ciutadana.
- Elaboració d'un **qüestionari de diagnosi en línia (google forms) adreçat a tota la ciutadania.** Aquest instrument serviria per informar sobre el projecte, i alhora, garantir el dret a ser consultats a tots aquells ciutadans que no acudiran als tallers participatius. A través d'una deliberació amb el Grup Promotor, Neòpolis definirà els continguts del qüestionari virtual, que caldrà difondre tot establint un termini per tal de ser repòs).
- **Reunió 3 amb el Grup Promotor** del Programa de Participació Ciutadana del POUM, per preparar els espais deliberatius posteriors (àmbits concrets de debat, informació que es presentarà, espai, dies, lloc, materials de suport per als debats, etc.)
- Disseny, dinamització i anàlisi de **3 jornades participatives de debat amb ciutadania** (recollida de criteris). Els tallers s'estructuraran a partir de diferents àmbits de debat.
- Tasques de suport per a l'**actualització** periòdica dels continguts del **web**.
- **Redacció de memòries de resultats** (enquesta i tallers) i d'una síntesi agregada.

- **Assemblea Informativa 2. Sessió informativa oberta a tota la ciutadania.** L'objectiu de la sessió rau en fer un retorn dels resultats derivats de la primera fase participativa, així com informar sobre les següents etapes del procés de revisió del POUM en general i del Programa de Participació Ciutadana en particular.

FASE 3 – Valoració ciutadana d'alternatives de planejament

El Programa de Participació Ciutadana ha de consolidar-se oferint la possibilitat de validar i debatre la incorporació de criteris ciutadans a les alternatives de planejament (derivades de la fase anterior).

Objectius:

- Dissenyar, coordinar, dinamitzar i organitzar una segona etapa deliberativa per tal de posar a debat el document alternatives de planejament. Es tracta de seguir garantint el dret de la ciutadania a ser consultada.
- Seguir garantint el dret dels ciutadans a estar informats sobre el projecte

Accions:

- **Reunió 4 amb el Grup Promotor** del Programa de Participació Ciutadana del POUM.
- Disseny, dinamització i anàlisi de **3 jornades participatives de debat amb ciutadania** (valoració d'alternatives de planejament plantejades per l'Avanç, segons grans àmbits de debat).
- Tasques de suport per a l'**actualització** periòdica dels continguts del **web**.
- **Redacció de la memòria de resultats** dels tallers.

FASE 4 – Informe final i retorn

L'elaboració d'un recull exhaustiu i rigorós dels resultats del procés participatiu, i el desplegament d'accions de retorn de resultats a la ciutadania esdevé clau per culminar el Programa de Participació, i per evitar la generació de falses expectatives.

Objectius:

- Obtenir un **informe que organitzi i estructurï els resultats derivats de la dinamització del procés participatiu** des d'una perspectiva global.
- Difondre els resultats finals del Programa de Participació amb la finalitat de retornar la informació tant als participants, com a la ciutadania de Salou en general.

Accions:

- Tasques de **redacció de la memòria final** de resultats del Programa de Participació Ciutadana.
- Assessorament per promoure **accions informatives de retorn de resultats** (mitjançant canals informatius a disposició de l'Ajuntament)
- **Reunió 5 amb el Grup Promotor** del Programa de Participació Ciutadana del POUM .
- **Assemblea Informativa 3. Sessió informativa oberta a tota la ciutadania.** L'objectiu de la sessió rau en fer un retorn dels resultats derivats del Programa de Participació Ciutadana, així com informar sobre les següents etapes del procés de revisió del POUM en general.
- Tasques de suport per a l'**actualització** periòdica dels continguts del **web**.

6.- CALENDARI

=> Fases I i II: quart trimestre de 2021 i principis de 2022 (posterior als estudis inicials i anterior a l'Avanç de Planejament i)

- Octubre-Desembre 2021: Sessió Informativa 1 + qüestionari + taller participatiu 1
- Gener-Març 2022: tallers participatius 1 i 2 + Sessió Informativa 2

=> Fases III i IV: segon trimestre de 2022 (posterior a l'Avanç de Planejament i anterior a l'Aprovació Inicial)

Val a dir que el Programa de Participació Ciutadana del POUM s'adaptarà als ritmes de treball de l'Equip Redactor per garantir la seva utilitat.

FASES	10/2021	11/2021	12/2021	Gener / Març 22	2n trimestre 2022
I.- Definició exhaustiva del PPC					
II.- Informació i recollida de criteris ciutadans					
III.- Validació i debat ciutadà sobre l'Avanç					
IV.- Informe final, retorn i avaluació					
Pla de Comunicació					